

Abstrakt

Úvod: Kouření a obezita (nadváha) společně představují významný rizikový faktor pro řadu onemocnění. Zatím nebylo mnoho publikováno o vlivu redukce hmotnosti na kouření.

Cíl: Cílem práce bylo na základě srovnání série kazuistik zmapovat nejvýznamnější rizikové faktory, které vedou ženy, kuřáčky tabáku, s nadváhou a obezitou k maladaptivnímu chování. Parciálním cílem bylo zjistit, zda dodržování redukčního programu neovlivňuje počet vykouřených cigaret.

Metody: Jedná se o sérii kazuistik, prospektivně sledovaných po dobu tří měsíců (prosinec 2022-březen 2023), ve které bylo sledováno 21 pacientek, kuřáček tabáku, podstupujících program snižování hmotnosti. Sledování vlivu redukce hmotnosti na počet vykouřených cigaret jsem bylo doplněno o strukturované rozhovory s respondentkami na téma nejvýznamnější rizikových faktorů vedoucích ke kouření. Výsledky byly vyhodnoceny metodou rapid assesment. Hledáním společných psychosociálních faktorů mezi jednotlivými případovými studii byly doplněné jednotlivé typy klientek.

Soubor: Výzkumný soubor 21 žen kuřáček byl vybrán metodou prostého záměrného účelového výběru na základě dostupnosti a dobrovolnosti. Věkové složení výzkumného vzorku se pohybovalo od 18 do 66 let. Počáteční hmotnost žen kuřáček odpovídala parametrům nadváhy nebo obezity (BMI nad 25, nad 30) a všechny byly závislé na nikotinu.

Výsledky: Mezi nejvýznamnější rizikové faktory kouření u sledovaných žen s nadváhou a obezitou patří chování rodičů, šikana, rozvod, třísměnný provoz, nemoc či úmrtí v rodině. Na základě výzkumu, bylo možné popsat čtyři profily sledovaných respondentek. Během tříměsíčního sledování ženy kuřáčky v průměru snížily hmotnost o 8,7 %. Zároveň došlo k navýšení počtu vykouřených cigaret o 63,1 %.

Závěr: Ženy kuřáčky s obezitou nebo nadváhou by měly při rozhodnutí redukovat hmotnost být zároveň motivovány k odvykání kouření. Vzhledem ke skutečnosti, že řada rizikových faktorů vedoucích k maladaptivnímu chování žen kuřáček je neovlivnitelných.

Klíčová slova: kouření, nadváha, obezita, maladaptivní chování